Středa 7. července 2021

P9_TA(2021)0336

Geneticky modifikovaná kukuřice Bt 11 (SYN-BTØ11-1)

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. července 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D073424/01 – 2021/2761(RSP))

(2022/C 99/08)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D073424/01,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech ([1]), a zejména na čl. 11 odst. 3 a čl. 23 odst. 3 uvedeného nařízení,

— s ohledem na hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne 17. května 2021 a na němž nebylo přijato žádné stanovisko,

— s ohledem na články 11 a 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí ([2]),

— s ohledem na stanovisko Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) ze dne 25. listopadu 2020, které bylo zveřejněno dne 13. ledna 2021 ([3]),

— s ohledem na svá předchozí usnesení o námitkách proti povolení geneticky modifikovaných organismů (GMO) ([4]),

---

([1]) Úř. věst. L 268, 18.10.2003, s. 1.

([2]) Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

([3]) Vědecké stanovisko komise pro geneticky modifikované organismy při úřadu EFSA o hodnocení geneticky modifikované kukuřice Bt11 pro účely obnovení povolení podle nařízení (ES) č. 1829/2003 (žádost EFSA-GMO RX-016), EFSA Journal 2021; 19(1):6347, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2021.6347

([4]) Parlament přijal ve svém osmém volebním období 36 usnesení o námitkách proti povolení GMO. Kromě toho ve svém devátém volebním období Parlament přijal tato usnesení:
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0028),
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0029),
- usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. října 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 a DAS-40278-9, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0030),

— s ohledem na čl. 112 odst. 2 a 3 jednacího řádu,

— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0054),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 89788 (MON-89788-1), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0055),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a podkombinace MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 a NK603 × DAS-40278-9, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0056),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. listopadu 2019 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři, čtyři nebo pět z genetických modifikací Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 a GA21, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2019)0057),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. května 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0069),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací MON 87427, MON 89034, MIR162 a NK603, sestávají z nich nebo jsou z nich vyrobeny, na trh, a o zrušení prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2018/1111 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0291),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0292),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. listopadu 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × 87460 × MON 89034 × 59122 × NK603 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě, tři nebo čtyři z genetických modifikací MON 87427, 87460, MON 89034, 59122 a NK603, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0293),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou sóju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0365),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 a geneticky modifikovanou kukuřici spojující dvě nebo tři z genetických modifikací MON 87427, MON 89034, MIR162 a MON 87411, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0366),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0367),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 88017 (MON-88Ø17-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0368),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise, kterým se obnovuje povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MON 89034 (MON-89Ø34-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2020)0369),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou bavlnu GHB614 × T304-40 × GHB119, sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2021)0080),
— usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2021 o návrhu prováděcího rozhodnutí Komise o povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (přijaté texty, P9_TA(2021)0081),

Středa 7. července 2021

— s ohledem na návrh usnesení Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin,

A. vzhledem k tomu, že dne 24. září 2018 předložila společnost Syngenta Crop Protection NV/SA Komisi žádost o obnovení povolení uvedení produktů, které obsahují geneticky modifikovanou kukuřici Bt11 (dále jen „geneticky modifikovaná kukuřice“), sestávají z ní nebo jsou z ní vyrobeny, na trh pro jakákoli jiná použití než v potravinách a krmivech, s výjimkou pěstování, v souladu s články 11 a 23 nařízení (ES) č. 1829/2003;

B. vzhledem k tomu, že dne 25. listopadu 2020 přijal úřad EFSA k obnovení povolení geneticky modifikované kukuřice kladné stanovisko, které bylo zveřejněno dne 13. ledna 2021; vzhledem k tomu, že dne 28. ledna 2009 přijal úřad EFSA k prvotnímu povolení geneticky modifikované kukuřice kladné stanovisko, které bylo zveřejněno dne 17. února 2009 ([6]);

C. vzhledem k tomu, že geneticky modifikovaná kukuřice je tolerantní vůči herbicidům obsahujícím glufosinát a produkuje insekticidní protein („Bt toxin“): Cry1Ab, který je toxický pro některé škůdce z řádu Lepidoptera ([7]);

Nedostatečné posuzování reziduí herbicidů, metabolitů a koktejlových efektů

D. vzhledem k tomu, že několik studií prokázalo, že geneticky modifikované plodiny, které jsou odolné vůči herbicidům, vedou k vyššímu používání doplňkových herbicidů, a to z velké části kvůli výskytu plevele odolného vůči herbicidům ([8]); vzhledem k tomu, že je proto třeba očekávat, že geneticky modifikovaná kukuřice bude vystavena vyšším a opakovaným dávkám glufosinátu a v důsledku toho může být ve sklizni přítomno větší množství reziduí;

E. vzhledem k tomu, že glufosinát je klasifikován jako látka toxická pro reprodukci (1B), a splňuje proto kritéria pro vyloučení vymezená v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ([9]); vzhledem k tomu, že platnost povolení glufosinátu pro použití v Unii skončila dne 31. července 2018 ([10]);

F. vzhledem k tomu, že posuzování reziduí herbicidů a jejich produktů rozkladu zjištěných u geneticky modifikovaných rostlin se považuje za nespadající do působnosti komise pro geneticky modifikované organismy Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, a proto se neprovádí jako součást postupu povolování GMO; vzhledem k tomu, že tato skutečnost je problematická, neboť v případě geneticky modifikovaných rostlin může samotná genetická modifikace ovlivňovat způsob, jakým dotčená geneticky modifikovaná rostlina odbourává doplňkové herbicidy, a složení, a tedy i toxicitu produktů rozkladu (metabolitů);

G. vzhledem k tomu, že v důsledku zvláštních zemědělských postupů při pěstování geneticky modifikovaných rostlin odolných vůči herbicidům existují specifické vzorce podávání žádostí, expozice, výskytu konkrétních metabolitů a vzniku kombinovaných účinků, které vyžadují zvláštní pozornost; vzhledem k tomu, že tyto proměnné nebyly úřadem EFSA zváženy;

([6]) Stanovisko komise úřadu EFSA pro geneticky modifikované organismy na základě žádosti (referenční číslo EFSA-GMO-RX-Bt11) o obnovení povolení stávajících produktů, které jsou vyrobeny z geneticky modifikované kukuřice rezistentní vůči hmyzu Bt11, podle nařízení (ES) č. 1829/2003 předložené společností Syngenta, EFSA Journal 2009; 7(2):977, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/977

([7]) Stanovisko úřadu EFSA z roku 2009, s. 2.

([8]) Viz například Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact“ (Geneticky modifikované plodiny odolné vůči herbicidům, plevele a herbicidy: přehled a dopad), Environmental Management, leden 2016, 57 (1), s. 31–48. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, a Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years“ (Vliv geneticky upravených plodin na používání pesticidů v USA – prvních šestnáct let), Environmental Sciences Europe, 28. září 2012, sv. 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Úř. věst. L 309, 24.11.2009, s. 1).

([10]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

Nedořešené otázky týkající se Bt toxinů

H. vzhledem k tomu, že toxikologické testy pro povolování geneticky modifikovaného materiálu jsou prováděné s izolovanými Bt toxiny; vzhledem k tomu, že toxikologickým testům prováděným s izolovanými proteiny lze přisuzovat jen malý význam, neboť Bt toxiny v geneticky modifikovaných plodinách, jako je např. kukuřice, bavlna či sója, jsou přirozeně toxičtější než izolované Bt toxiny; vzhledem k tomu, že to je způsobeno tím, že inhibitory proteináz (PI) přítomné v rostlinné tkáni mohou zvýšit toxicitu Bt toxinů tím, že zpomalí jejich degradaci; vzhledem k tomu, že tento jev byl prokázán v řadě vědeckých studií, včetně studie, která byla vypracována pro společnost Monsanto před 30 lety, z níž vyplývá, že i přítomnost extrémně nízkých hladin inhibitorů proteináz zvýšila toxicitu Bt toxinů až dvacetinásobně ([11]);

I. vzhledem k tomu, že tyto účinky nejsou zohledněny při hodnocení rizik úřadu EFSA, i když se týkají všech Bt rostlin schválených pro dovoz nebo pěstování v Unii; vzhledem k tomu, že nelze vyloučit rizika vyplývající z této zvýšené toxicity způsobené interakcí mezi inhibitory proteináz a Bt toxiny pro lidi a zvířata konzumující potraviny a krmiva obsahující Bt toxiny;

J. vzhledem k tomu, že několik studií ukázalo, že byly pozorovány vedlejší účinky, které mohou mít dopad na imunitní systém po expozici Bt toxinům, a že některé Bt toxiny mohou mít adjuvantní vlastnosti ([12]), což znamená, že mohou zvyšovat alergenicitu jiných proteinů, s nimiž přijdou do styku;

K. vzhledem k tomu, že se má za to, že posouzení potenciální interakce reziduí herbicidů a jejich metabolitů s Bt toxiny nespadá do působnosti vědecké komise EFSA pro GMO a neprovádí se proto jako součást posouzení rizik; vzhledem k tomu, že je to problematické, protože je známo, že rezidua postřiku glufosinátem narušují mikrobiom, což může například posílit imunitní reakce v kombinaci s Bt toxiny ([13]);

Bt plodiny: účinky na necílové organismy a zvýšená rezistence

L. vzhledem k tomu, že na rozdíl od používání insekticidů, kdy k expozici dochází v okamžiku postřiku a po omezený čas poté, vede používání geneticky modifikovaných Bt plodin ke kontinuální expozici cílových a necílových organismů Bt toxinům;

M. vzhledem k tomu, že předpoklad, že Bt toxiny mají jediný cílově specifický způsob účinku, již nemůže být považován za správný, a že nelze vyloučit účinky na necílové organismy ([14]); vzhledem k tomu, že se objevují zprávy o tom, že je rozličnými způsoby postihován rostoucí počet necílových organismů; vzhledem k tomu, že v nedávném přehledu je zmíněno 39 recenzovaných publikací, v nichž jsou hlášeny významné nepříznivé účinky Bt toxinů na mnoho „nezahrnutých" druhů ([15]); vzhledem k tomu, že řada necílových organismů v Unii může být vystavena účinkům Bt toxinů prostřednictvím úniku, odpadu či hnoje v důsledku dovozu Bt plodin; vzhledem k tomu, že v rámci posouzení rizik nebyly hodnoceny žádné účinky na necílové organismy;

N. vzhledem k tomu, že se posouzení rizik nezabývalo rizikem vzniku rezistence vůči Bt toxinům u cílových škůdců, jež by mohla vést k používání pesticidů, které budou méně bezpečné pro životní prostředí, nebo k větším dávkám a k většímu počtu aplikací na geneticky modifikované plodiny v pěstitelské zemi; vzhledem k tomu, že Úřad pro ochranu životního prostředí Spojených států amerických plánuje postupné ukončení pěstování mnoha hybridních odrůd Bt kukuřice, jakož i některých odrůd Bt bavlny v příštích třech až pěti letech kvůli zvyšující se rezistenci hmyzu vůči těmto plodinám ([16]);

([11]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors" (Zvýšení insekticidní aktivity Bacillus thuringiensis inhibitory serinových proteináz), Journal of Agricultural and Food Chemistry, 38, s. 1145–1152, https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([12]) Shrnutí viz Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals" (Přehled bezpečnostních a biologických účinků Cry toxinů z Bacillus thuringiensis u savců), Journal of Applied Toxicology, květen 2016, 36(5), s. . 630–648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([13]) Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins" (Přehled odborné literatury na podporu posouzení schopnosti proteinů působit jako adjuvans / imunogenity, EFSA Supporting Publications, leden 2019, 16(1): 1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551

([14]) Viz například Hilbeck, A., Otto, M., „Specificity and combinatorial effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment" (Specifičnost a kombinované účinky Bacillus thuringiensis Cry toxinů v kontextu posuzování rizik spojených s geneticky modifikovanými organismy), Frontiers in Environmental Science 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071

([15]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., „Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design" (Insekticidní Bt plodiny. Přístup úřadu EFSA k posuzování rizik u geneticky modifikovaných Bt rostlin záměrně selhává), RAGES 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/sites/default/files/RAGES_report-Insecticidal%20Bt%20plants.pdf

([16]) https://www.dtnpf.com/agriculture/web/ag/crops/article/2020/09/29/epa-proposes-phasing-dozens-bt-corn

O. vzhledem k tomu, že ačkoli se tvrdí, že používání Bt plodin vede k poklesu v používání insekticidů, studie provedená ve Spojených státech ([17]) dospěla k závěru, že „několik analýz zabývajících se vlivem Bt plodin na vzorce používání pesticidů patrně nezohlednilo ošetřování semen, a tak mohlo pokles v používání insekticidů v souvislosti s plodinami Bt (zejména, pokud jde o ‚ošetřenou plochu') nadhodnotit";

P. vzhledem k tomu, že Unie je smluvní stranou Úmluvy Organizace spojených národů (OSN) o biologické rozmanitosti, která jasně stanoví, že jak vyvážející, tak dovážející země mají mezinárodní odpovědnost v oblasti biologické rozmanitosti;

Připomínky příslušných orgánů členských států

Q. vzhledem k tomu, že příslušné orgány členských států během tříměsíčního období konzultací předložily úřadu EFSA řadu připomínek ([18]); vzhledem k tomu, že tyto kritické reakce zahrnují připomínky týkající se rešerší odborné literatury provedených žadatelem, že monitorovací zprávy v případě geneticky modifikované kukuřice pro období, na které se vztahuje povolení, mají závažné nedostatky a že by posouzení bezpečnosti potravin, krmiv a životního prostředí podpořilo, pokud by se získaly údaje ze studií v terénu o úrovních reziduí glufosinátu, včetně příslušných metabolitů, v rostlinném materiálu; vzhledem k tomu, že jeden příslušný orgán požadoval posouzení toho, jaké dopady geneticky modifikovaná plodina má na biologickou rozmanitost v produkčních a vývozních zemích, včetně toho, jak dovoz této plodiny ovlivňuje výběr plodin v Unii, a také vznesl etickou otázku týkající se toho, zda komodita, jejíž pěstování povede k expozici obsluhy glufosinátu, který je toxický pro reprodukci a již by neměl být povolený v Unii, by měla být povolena pro dovoz do Unie;

Dodržování mezinárodních závazků Unie

R. vzhledem k tomu, že nařízení (ES) č. 1829/2003 stanoví, že geneticky modifikované potraviny nebo krmiva nesmí mít nepříznivé účinky na zdraví lidí a zvířat či na životní prostředí, a požaduje, aby Komise při návrhu svého rozhodnutí zohlednila veškerá příslušná ustanovení právních předpisů Unie a další opodstatněné faktory důležité pro danou záležitost; vzhledem k tomu, že tyto legitimní faktory by měly zahrnovat závazky Unie podle cílů udržitelného rozvoje OSN, Pařížské dohody o klimatu a Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti;

S. vzhledem k tomu, že zpráva zvláštního zpravodaje OSN pro právo na potraviny z roku 2017 dospěla k závěru, že zejména v rozvojových zemích mají nebezpečné pesticidy katastrofické dopady na zdraví ([19]); vzhledem k tomu, že podle cíle udržitelného rozvoje OSN č. 3.9 se má do roku 2030 podstatně snížit počet úmrtí a nemocí způsobených nebezpečnými chemickými látkami a znečištěním ovzduší a kontaminací vody a půdy ([20]); vzhledem k tomu, že povolení dovozu geneticky modifikované kukuřice by zvýšilo poptávku po této plodině ošetřené herbicidem, který je toxický pro reprodukci a který již není povolen pro použití v Unii, čímž by se zvýšila expozice pracovníků ve třetích zemích; vzhledem k tomu, že riziko zvýšené expozice pracovníků je zvláště znepokojivé v souvislosti s větším množstvím herbicidů používaných u geneticky modifikovaných plodin, které jsou vůči herbicidům tolerantní;

Nedemokratické rozhodování

T. vzhledem k tomu, že hlasování Stálého výboru pro potravinový řetězec a zdraví zvířat podle článku 35 nařízení (ES) č. 1829/2003, které proběhlo dne 17. května 2021, nevedlo k vydání žádného stanoviska, což znamená, že příslušné povolení nepodpořila kvalifikovaná většina členských států;

U. vzhledem k tomu, že Komise označuje skutečnost, že rozhodnutí o povolení GMO jsou i nadále přijímána Komisí, aniž by se pro ně vyslovila kvalifikovaná většina členských států (což je do velké míry výjimka u povolování produktů obecně, ale u rozhodování o povolení geneticky modifikovaných potravin a krmiv se to stalo pravidlem), jako problematickou

([17]) Douglas, M.R., Tooker, J.F., Large-Scale Deployment of Seed Treatments Has Driven Rapid Increase in Use of Neonicotinoid Insecticides and Preemptive Pest Management in U.S. Field Crops" (Rozsáhlé využívání ošetřování semen vedlo k rychlému nárůstu využití neonikotinoidních insekticidů a preventivní ochrany před škůdci u polních plodin v USA), Environmental Science and Technology 2015, 49, 8, s. 5088–5097, https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141g

([18]) připomínky států ke geneticky modifikované kukuřici jsou zpřístupněny prostřednictvím rejstříku otázek úřadu EFSA: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?

([19]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx

([20]) https://sdgs.un.org/2030agenda

V. vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém osmém volebním období přijal celkem 36 usnesení o námitkách proti uvádění potravin a krmiv vyrobených z GMO na trh (33 usnesení) a proti pěstování GMO v Unii (tři usnesení); vzhledem k tomu, že v devátém volebním období přijal Evropský parlament již 18 námitek proti uvádění GMO na trh; vzhledem k tomu, že u žádného z těchto GMO nebylo dosaženo kvalifikované většiny členských států pro jeho povolení; vzhledem k tomu, že důvody, proč členské státy nepodporují povolení, zahrnují nedodržení zásady předběžné opatrnosti v povolovacím postupu a odborné obavy týkající se hodnocení rizik;

W. vzhledem k tomu, že Komise bez ohledu na vlastní uznání nedostatků z hlediska demokratických principů, nedostatečnou podporu ze strany členských států i námitky Parlamentu i nadále geneticky modifikované organismy povoluje;

X. vzhledem k tomu, že pro to, aby Komise měla možnost GMO nepovolit, pokud se kladně nevysloví kvalifikovaná většina členských států v odvolacím výboru, není zapotřebí žádné změny právních předpisů ([21]);

1. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise překračuje prováděcí pravomoci stanovené v nařízení (ES) č. 1829/2003;

2. domnívá se, že návrh prováděcího rozhodnutí Komise není v souladu s právními předpisy Unie, neboť není slučitelný s cílem nařízení (ES) č. 1829/2003, který podle obecných zásad, jež jsou stanoveny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ([22]), spočívá ve vytvoření základních ustanovení pro zajištění vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví, zdraví a dobrých životních podmínek zvířat, zájmů v oblasti životního prostředí a zájmů spotřebitele v souvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivy při současném zajištění účinného fungování vnitřního trhu;

3. vyzývá Komisi, aby vzala zpět návrh prováděcího rozhodnutí;

4. vítá skutečnost, že Komise v dopise poslancům ze dne 11. září 2020 konečně uznala, že je třeba při rozhodování o povolení GMO zohlednit udržitelnost ([23]); vyjadřuje však hluboké zklamání nad tím, že od té doby Komise navzdory pokračujícím námitkám Parlamentu a hlasování proti ze strany většiny členských států nadále povoluje dovoz GMO do Unie;

5. vyzývá Komisi, aby s nejvyšší naléhavostí pokročila ve věci vypracování kritérií udržitelnosti a plně při tom zapojila Parlament; vyzývá Komisi, aby poskytla informace o tom, jak bude tento proces probíhat a jaký bude jeho harmonogram;

6. připomíná svou výzvu Komisi, aby neschvalovala geneticky modifikované plodiny odolné vůči herbicidům, dokud nebudou případ od případu komplexně prošetřena zdravotní rizika spojená s rezidui, což vyžaduje plné posouzení reziduí po postřiku těchto geneticky modifikovaných plodin doplňkovými herbicidy, posouzení produktů rozkladu herbicidů a veškerých kombinovaných účinků, včetně samotné geneticky modifikované rostliny;

7. opakuje svoji výzvu Komisi, aby pro účely použití jako potraviny nebo krmiva nepovolila dovoz žádné rostliny, jež byla geneticky modifikována k odolnosti vůči herbicidu, který není povolen pro použití v Unii;

8. vyzývá úřad EFSA, aby prošetřil podstatné rozdíly mezi přirozeně se vyskytujícími Bt toxiny a těmi, které jsou exprimovány syntetickými transgeny v geneticky modifikovaných rostlinách, a aby rozšířil své posouzení rizik tak, aby plně zohledňovalo veškeré interakce mezi Bt toxiny, geneticky modifikovanými rostlinami a jejich obsahovými látkami, rezidui postřiku doplňkovými herbicidy a životním prostředím a jejich kombinované účinky, jakož i dopady na zdraví a bezpečnost potravin;

([21]) Podle nařízení (EU) č. 182/2011 (čl. 6 odst. 3) „může“, ale „nemusí“ Komise přistoupit ke schválení povolení, pokud se pro ně v odvolacím výboru nevysloví kvalifikovaná většina členských států.

([22]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

([23]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

Středa 7. července 2021

9. vyzývá úřad EFSA, aby již neakceptoval studie toxicity založené na izolovaných proteinech, u nichž je pravděpodobné, že budou mít odlišnou strukturu a biologické účinky než ty, které produkuje samotná rostlina, a aby požadoval, aby byly všechny zkoušky prováděny s použitím tkání z geneticky modifikované rostliny;

10. vyzývá úřad EFSA, aby si vyžádal údaje o dopadu spotřeby potravin a krmiv získaných z geneticky modifikovaných rostlin na střevní mikrobiom;

11. znovu apeluje na Komisi, aby zohlednila závazky Unie vyplývající z mezinárodních dohod, jako jsou Pařížská dohoda o klimatu, Úmluva OSN o biologické rozmanitosti a cíle udržitelného rozvoje OSN; připomíná svůj požadavek, aby k návrhu prováděcích aktů byla připojena důvodová zpráva, která objasní, jak se dodržuje zásada „neškodit“ ([24]);

12. zdůrazňuje, že v pozměňovacích návrzích přijatých Evropským parlamentem dne 17. prosince 2020 k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 182/2011 ([25]), jež přijal Parlament jako základ pro jednání s Radou, se stanoví, že Komise nepovolí GMO, pokud povolení neschválí kvalifikovaná většina členských států; trvá na tom, aby Komise tento postoj respektovala, a vyzývá Radu, aby pokračovala v práci a bezodkladně přijala obecný přístup k této otázce;

13. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

([24]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0005, bod 102.
([25]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0364.